

Rødding Højskole

Forside, sorthvid billede, af højskolen i halvcirkel, herover en bred bort i blågrøn med blomstermotiver (Forglemmigej), øverst i denne halvcirkel står med hvide typer "RØDDING". Den nederste del af sedlen fremhæves af en rektangulær firkant i gule tern, i midten af denne firkant et hvidt bånd med sort påtryk- "NU FOR DANMARK FORAARETS TID". Den øverste del af sedlen er udsmykket med grønne forsiringer på gul bund. Hele sedlen er omgivet af et sort rammebånd. Værdiangivelserne er anbragt i henholdsvis venstre og højre hjørne.

Rødding Sognekirke

Denne kirke, beliggende på en bank vest for byen, er en af de ældste kirker i Haderslev amt (Ribe stift). Man kan ikke opgive noget bestemt årstal for opførelsen, men hele dens udseende og bygningstype gør det højst sandsynligt, at den er bygget omkring år 1200. Dette kan bl.a. ses på de ret store tilhuggede granitkvadre, der går helt op til tagskægget. Vinduerne har oprindeligt været i romansk rundbuestil, hvilket endnu kan ses i to væghuller, der er tilmurede mod øst og mod nord i kirkens kor. Nu er der både i kirkens syd og nordmur indsat ret store jernvinduer af ny dato for at skaffe mere lys i kirkerummet. Selve kirkeskibet, der rummer ca. 200 siddepladser, er adskilt fra koret ved en af korbuen afbrudt mur. Denne var oprindeligt opført af smukt tilhuggede lyse granitsten, men disse er uvist af hvilken grund blevet erstattet med mursten. Man kan dog se to af de oprindelige granitsten, der findes i korbuen.

I korbuen er døbefonten anbragt, den er enkel og uden udsmykninger af nogen art. Den oprindelige altertavle findes ikke mere, men er erstattet i 1902 med kopi af maleren Carl Bloch's kendte billede "Christus Consolator" - originalen findes i Hørup Kirke (Skåne).

Hele kirken er 30 meter lang og er overdækket med et fladt bræddeloft med underliggende bjælker med ca. 1 meters afstand. Disse blev i 1923 afdækket ved, at et eftersigende grimt underliggende bræddeloft blev nedrevet, og kom til at fremtræde i smukt malet tilstand.

For et par år siden blev kirken gennemgribende restaureret under tilsyn fra sagkyndige fra Nationalmuseet. Under dette blev kirkens vestlige våbenhus, der i en årrække havde truet med at falde sammen, erstattet med et nyt. Ligesom man opførte et nyt våbenhus på kirkens sydside, hvorved man fik indgangen til kirken flyttet fra det tidligere vestvåbenhus til det nu sydvendte.

Medlemsblad for:
**Numismatisk Forening
for Nord- og Sydslesvig**

Redaktion/ Kommission:

Jens Madsen
Jørgensby 14
6310 Broager
jensmadsen@moneta.dk
Tlf.: 74 44 95 63

Gengivelse af artikler kun
efter indhentet tilladelse
og med kildeangivelse.

Formand:

Henning Kjær
Kærmindevej 17
6400 Sønderborg.
Tlf.:74 43 34 82
Fakjaer@mail.tele.dk

Brevbud:

Ved brevbud betales 3% i
salær og evt. porto.

Faste brevbud skal være
fremme dagen før auktionen.

Modtages af
H. C. Deelee
Genner Bygade 29
6230 Røde Kro
Telefon 74 66 49 50
hansdeele@bbsyd.dk

Oplag: ca. 130 stk.

Foreningens vedtægter kan
altid rekvireres hos
formanden.

www.nfns.dk

Tryk: Langenberg
Sønderborg

Rødding afstemningslokale.

Selve bygningens navn er egentlig Røddinghus. Det blev opført i 1902 og beregnet til

Ca. 300 pladser. Bygningens oprindelige formål var, at tjene som forsamlingshus for byens borgere. Det stod i sin oprindelige form og skikkelse indtil for et par år tilbage. Bygningen undergik en fuldstændig ombygning bl.a. ved at man lavede to etager, hvor det før kun havde været en. Afstemningslokaler havde siden genforeningen tjent som bolig for Rødding og omegns bibliotek.

Rødding Folkehøjskole.

Højskolen, der er den første folkehøjskole i Norden, blev oprettet den 7. november 1844

Af den slesvigske Forening, der året før var dannet af prof. Chr. Flor sammen med 25 andre mænd - hovedsageligt fra øst amtet -, og hvis første formål netop var at oprette danske undervisningsanstalter i Nordslesvig. Som ejer var indtegnet "Bestyrelsen for Rødding Højskole", og Flor, der valgtes til skolebestyrelsens formand, antog som skoens første forstander Johan J. Wegner (1811-1883), der virkede fra 1844-45, og efter hvis afgang Flor selv ledede skolen til 1847, dog fra foråret-1846 bistået af Hans Fr. Helveg (1816-1901), der forestod skolen til oprørets udbrud i 1848, da virksomheden blev indstillet for atter at blive genoptaget i 1850 med Sofus Magdalous Høgsbro (født i Rødding 1822, død 1902), som forstander, der ledede skolen til 1862. Høgsbro afløstes af Ludvig Schrøder (1836-1908), men i året 1864 måtte skolen lukkes, og Schrøder flyttede sammen med skolens andre lærere efter krigen over den nye grænse til Askov, hvor han grundlagde en ny højskole. I den gamle højskolebygning åbnede seminarielærer Cornelius Appel (1821-1901), der var fordrevet fra Tønder, i 1865 en pigeskole, hvortil han senere sluttede en fri

børneskole, og fra vinteren 1869 en karleskole. Ved Den fransk-tyske krigs udbrud i 1870 blev både pige- og karleskolen forbudt og blev standset, og efter krigen tillodes kun pigeskolen. Også efter at Appel i 1874 blev valgt til

frimenighedspræst fortsattes pigeskolen, men blev afsluttet i 1885 p.gr.a. Appels svigtende helbred. Og da Appel 4 år efter flyttede fra Rødding, enedes man på et møde af skolens værger og venner samt en stor del af tidligere elever, at afhænde højskolegården til frimenigheden for en sum af 30.000 mark. Salget gik i orden den 31. maj 1890. I tiden indtil 1920 tjente den gamle højskolegård som bolig for frimenighedens præst samt bolig for gamle fra frimenigheden.

I 1920 blev højskolen genåbnet, idet nye bygninger blev indviet den 7. november 1920. Dens 7. forstander blev Erik Appel - en sønnesøn af Cornelius Appel. Erik Appel blev den 7. november 1926 afløst af cand. mag. Hans Lund fra Askov. I Hans Lunds tid som forstander 26 år - var der ca. 6.000 elever, heraf dog kun ca. 15 % sønderjyder. Hans Lunds fag var dansk, historie (m. Sønderjylland som speciale) og samfundskundskab. Endvidere indførtes i 1923 uddannelse som delingsførere.

Besættelsen 1939-45 var meget vanskelig for skolen. Men det lykkedes dog at gennemføre undervisningen og endda med ret store elevantal.

I oktober 1952 blev Hans Lund afløst af cand. Theol. Arne Fog Petersen, der sammen med sin hustru Mette Høyer, havde været lærere på skolen i tiden 1939-50.

I lighed med andre højskoler i Danmark indførte man i 1953 en fællesskole for unge mænd og piger.

Folk var meget begejstrede, fordi den tyske ørn nu var knækket og Dannebrog var nu kommet på pengesedlerne og genforeningen nært forestående.

Mange sedler blev ikke anvendt som betalingsmiddel, men gemt hen til minde om tiden før og under genforeningen.

Bragt i bladet første gang december 1966, januar, februar, marts 1967 skrevet af P. K. Lyck

Nr	Me dl		Kons	Opr. Pris
		Sedler		
1	38	DK Augustenborg 50 pf. + 1 mark Si. 4+5	0	50
2	38	DK Augustenborg 50 øre + 1 krone Si. 6+7	0	95
3	38	DK Avnbøl 2 stk. 50 pf. Si. 8+8A	0	210
4	38	DK Uge 50 pf. Si.111	0	12
5	38	DK Mælkekort til 1 krone Sødmælk Tvis kommune 1945	0	85
6	38	DK 10 kronesedler 1939O + 1943U	Lot	25
7	38	DK 50 krone præmieobligation blå 1948	1	25
8	38	DK 50 krone præmieobligation grøn 1959	1+	45
9	67	D 10 stk. fork. notgeld	0	40
10	67	D 10 stk. fork. notgeld	0	40
11	67	D 10 stk. fork. notgeld	0	40
12	67	D 10 stk. fork. notgeld	0	40
13	67	D 10 stk. fork. notgeld	0	40
14	67	D 10 stk. fork. notgeld	0	40
15	67	D 10 stk. fork. notgeld	0	40
16	67	D 10 stk. fork. notgeld	0	40
17	67	D 10 stk. fork. notgeld	0	40
18	67	D 10 stk. fork. notgeld	0	40
19	67	D Dortmund 4 x 25 mark 10.10.22 B12: 22.1065	0-01	40
20	67	D Grönning 75 pf DN474, Nordende 50 pf DN484.1, Grundhof 50 pf, 75 pf DN493	0	20
21	67	D Hainholz 25 pf DN502, Heide 20, 50 pf DN588, Hohenwestedt 1 m DN622	0	20
22	67	D Heide 20, 50 pf DN588, Kappeln 25, 50 pf DN677	0-01	20
23		D Heide 20 pf DN588.1, Keitum 2 m DN684.1, Kiel 25, 50 pf 1 m DN698	0-01	25
24	67	D Kiel 70, 80, 90 pf DN696, Kiel 25, 50 pf DN698, Plön 25, 75 pf 1 m DN1064.1	0	30
25	82	East Caribbean States „Eastern Caribbian Central Bank 10\$“ blanket KM23	1	20
26	82	Barbados 5 \$ blanket KM37 1986	1	15
27	82	Barbados 20 \$ blanket KM39 1986	1	40
28	82	DK 5 kr 1940G Pugh G5836549 Si102	01	150
29	82	DK 5 kr 1942J Lund J7188231 Si102	01	80

30	82	DK 5 kr 1950 DO Pugh Si119	1	75
31	82	DK 5 kr 1952 A1521B Si128a mangler punktum efter 7-tallet	1	90
32	82	DK 10 kr 1939P Vinther Si105	1+	45
33	82	DK 10 kr 1945 d 2348929 Vinther Si121	1	300
34	82	DK 10 kr 1972 A0721B fejlcentreret Si139	0	300
35	82	DK 4 stk 10 kr 1977-1978 Si139	0-1+	45
36	82	DK 20 kr 1988 C7881A Si140	0-01	25
37	82	DK 100 kr 1970 B3702B Valeur Si137	0-01	200
		Mønter		
38	38	DK kgl. Møntsæt 1991	0	85
39	38	DK kgl. Møntsæt 1992	0	85
40	38	USA Mercury Dime mini kopi 1914	0	25
41	38	USA Peace Dollar mini kopi 1922	0	25
42	38	USA Walking Liber half Dollar mini kopi 1942	0	25
43	38	DK 1 spillemærke 10 øre A. Jokumsen nr. 202	1+	75
44	38	DK 10 øre Gasmønt Assens Ka1 P	1+	75
45	38	DK 1 øre 1917	1+	125
46	38	DK 2 øre 1913	1+	275
47	38	DK 5 øre 1894	1+	125
48	38	DK 10 øre 1894	01-0	195
49	38	DK 25 øre 1917	1++	400
50	82	DK 5 kr 1964 jub	0	45
51	82	DK 8 sk 1703 H42	1+	350
52	82	DK 12 sk 1721 H49	1+	450
53	82	DK 24 sk 1732 H6B	1+	900
54	82	DK 8 sk 1700 H42	1++	650
55	82	Hamborg 2 sk courant 1727 KM161	1+	250
56	82	DK 4 stk. Salt Dollar	01	150
57	82	DK 200 kr 1990 jub Si19	0	240
58	82	DK ½ sk 1771 H38	1+	175
59	82	DK 25 øre 1894	1	160
60	82	DK C4 12 sk C4 uå H121	1	125
61	82	DK 2 sk 1810 H9	1+	60
62	82	DK 1 rbs 1818 H37, 2 rbs 1818 H36	1	90
63	82	DK 2 kr 1875	1	60
64	82	S 1 kr 1906EB S51	1+	45
65	82	S 1 kr 1898EB S50	1-1+	40
66	82	DK ½ sk 1719 H55 korr.	1	90

67	82	DK 2 sk 1810 H9	1+	90
68	82	DK 3 sk 1812 H14	01- 1+	75
69	82	DK 1 rbs 1813 H17	1+	50
70	182	Phillipinerne 1 centavo 1913	1+	25
71	182	Phillipinerne 5 centavo 1917	01	45
72	182	Phillipinerne 1 centavos 1925	01	25
73	182	Phillipinerne 1 ct 1944, 5 ct 1944, 1945	01	10
74	182	Phillipinerne 10 centavos 1938, 1944, 1945	01	15
75	182	Phillipinerne 12 forsk. mønter (under USA)	lot	90
76	182	USA 1 \$ 1979	01	20
77	182	USA 1 \$ 1979	01	20
78	182	USA 1 \$ 1980	01	20
79	182	USA 1 \$ 2000 D	01	20
80	182	USA 1 \$ 2000 P	01	25
81	182	USA 1 \$ 2001 D	01	20
82	182	USA 1 \$ 2001 P	01	25
83	182	USA 1 \$ 2002 D	01	20
84	182	USA 1 \$ 2005 D	01	20
85	182	USA 1 \$ 2007/1	01	20
86	182	USA 1 \$ 2008/1	01	20
87	182	USA 1 \$ 2008/3	01	20
88	182	USA 1 \$ 2009/1	01	20
89	182	USA 1 \$ 2009/1 D	01	20
90	182	USA 1 \$ 2009/2 D	01	20
91	182	USA 1 \$ 2009/3 D	01	20
92	182	USA 1 \$ 2009/4 D	01	20
93	182	USA 1 \$ 2011/4 D James Garfield	01	20
94	182	USA 1 \$ 1972 D	01	40
95	182	USA 1 \$ 1776/1976	01	40
96	182	USA 1 \$ 1900 S sølv	01	475
97	176	DK 25 øre 2008	Proof	100
98	176	DK ½ sk 1868	1+	30
99	176	DK 4 sk 1854	1++	170
100	176	DK 4 sk 1856	1	30
101	176	DK 4 sk 1870	1	30
102	176	DK 16 sk 1842	1	150
103	176	DK 16 sk 1856	1-	15
104	176	DK 16 sk 1857	1	30
105	176	DK 16 sk 1857	1	30
106	176	DK 16 sk 1858	1	40

107	176	DK ½ rigsdaler 1855VS	1	175
108	176	DK 1 rigsdaler 1855FF	1(+)	175
109	176	DK 2 sk 1715 H59 Glückstadt	1+	150
110	176	DK 2 sk 1716 H59 Glückstadt st.ks.	1	40
111	176	No 4 sk 1809 H2 Si6	1	125
112	176	Dansk Vest Indien 10 cent 1878	1(+)	200
113	176	Slesvig Holsten Gottorp 6 schilling 1724 L513B St3	1	200
		Sedler		
114	176	DK Sønderborg 10 pf 15.05.17 Si92A	1-	10
115	176	DK 10 kr 1936 I 7859829 Hermann Si104	1+	100
116	176	DK 10 kr 1943 U 3419068 Hannibal Si105	1+	20
117	176	DK 10 kr 1943 U 6674910 Vinther Si105	1+	20
118	176	18 diverse sedler	lot	h.b.
119		D notgeld Aidenback 25, 2 x 50 pf 15.01.17	0	100
120		D notgeld Eichstätt 5 pf 20.01.17 DKG:E7	0	35
121		D notgeld Exin 1, 3 m 09.08.14	1+, 0	70
122		D Notgeld Penzberg 10 pf 05.04.17 violet papir DKG:P14.2	0	15
123		D notgeld Schwersenz 2 pf 01.01.17	0	50
124		D notgeld Gostyn 20 pf 01.07.17	1	75
125		D notgeld Grimma 10 pf 31.12.18	0	150

: se billede på www.nfns.dk

B12 = ”Das wertbeständige Notgeld der deutschen Inflation 1923/1924, Band 12”
katalog.

DKG = Deutsche Kleingeldscheine 1916 - 1922, vol. 5+6

Hammerslagspris ved medlemssalg og auktion den 10. marts 2015

Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris
1	75	29		57		85	155	113	52
2	50	30		58		86		114	50
3	45	31		59	60	87	60	115	56
4	60	32		60		88		116	75
5		33		61		89		117	35
6	64	34	100	62	65	90		118	35
7		35	100	63		91		119	78
8		36		64		92		120	82
9	100	37	10	65		93		121	8
10		38		66	44	94		122	8
11		39		67	32	95		123	10
12		40		68	80	96		124	25
13	15	41		69		97	34	125	24
14	20	42		70		98	50	126	10
15	60	43		71		99	30	127	28
16	36	44	30	72	70	100	5	128	25
17	34	45	25	73	40	101	160	129	
18		46	35	74	5	102	115	130	10
19		47	18	75	15	103	58	131	180
20		48	10	76		104	62	132	94
21		49	40	77		105	38		
22	250	50	46	78	50	106	54		
23		51	28	79	50	107	50		
24		52	20	80	50	108	31		
25	15	53	25	81	30	109	30		
26	25	54	25	82	30	110	155		©
27	30	55	32	83	30	111	30		
28		56		84	30	112	105		

Numismatisk Forening afholder medlemsmøde med auktion **tirsdag den 8. september 2015 kl. 19.30** i NygadeHuset i Aabenraa.

Da foreningens beholdning af kommission mønter er ved at være solgt, vil vi gerne opfordre medlemmerne til at indlevere mønter til salg.